

תתן לראשך זהר לנפש

לע"נ הצדקת תיתה בת מיא ע"ה הצדקת זוריה בת מיא ע"ה הצדקת רשילה בת מיא ע"ה

העלון מוקדש לע"נ כתר ועטרה קדושה וטהורה מרת סבתי תיתה בת מיא ע"ה צופיה הליכות ביתה, קמו בניה ויאשרוה בצלה ויהללה

פניני הפרשה

"על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו" - חיי אמונה

כל יהודי ויהודית, חייבים אמונה צרופה וידיעה ברורה כי כל צעד ושעל הוא ממנו יתברך, כל נסיעה וכל חניה היא על פי ה'. על פי רצון ה' ועל פי השגחת ה', כך צריך כל יהודי ויהודית לחיות לנהוג ולהנהיג בביתו שמה שנעשה הוא בהשגחה נפלאה ולהאמין בזה ללא עוררין. והתורה הדגישה זה ולא כתבה רק 'על פי ה' יסעו ויחנו', אלא, 'על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחנו' זה לקח טוב לחיים ולאמונה, אם רואה אדם שנוסע מתקדם הוא, ואם רואה אדם כי חונה הוא ולא עושה מאום, ידע נאמנה כי זה רצון וזה מכח ההשגחה. שבת זאת, שבת של מי שאהבה נפשי, שבת של מי שהאמינה בה' באמונה שלמה וצרופה, בזמנים קשים ובזמנים טובים יותר, **שבת האזכרה של אמי ועטרת ראשי רבנית ומחנכת גדולה מרת תיתה בת מיא תארכי ע"ה** אמא מסורה אמא שחייה כל חייה על פי ה', למדה ולימדה זכות על אחרים, אמא שידעה וחינכה את בניה ונכדיה כי בין זמן נסיעה ובין זמן חניה הכל הכל יד והשגחת ה' יתברך. אמא ע"ה ידעה קושי מגיל צעיר ובכל זאת האמונה שהיה בא החזיקה

הרה"ג אבנר סעדון שליט"א

מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלומי ואין פותר אותם לפרעה. 'אין פותר אותם לפרעה' משום שהתפיסה המחשבתית של אומות העולם היא שהגבור מנצח את החלש, הרבים את המעטים וכו' ועכשיו הכל מתהפך ולא מובן ולכן אין פותר אותם לפרעה. ומה יודע ומה יפה כוחו ומה יכול לפתור 'נער עברי' מה שהחרטומים לא יודעים? אלא לנער העברי יש תורה יש אמונה ודרך 'משקפי' התורה יכול להבין ולהשכיל עומקם של דברים גדולים וקטנים וזהו 'באורך נראה אור', כלומר, באמצעות 'אורך' נראה אור לאחרים.. וע"י זה יובן מה שאמרה תורה חובה ללמד זכות שהרי יכול אדם לטעון מה ללמד זכות על מי שנראה על פניו כי חטא או נכשל וכן מה שאמרה התורה לא תהיה לו כנושה שלכאורה יכול לטעון המלוה הרי נתתי לו הלואה ומדוע אסור עלי להיות לו כנושה ועוד ועוד וזה יובן כברור מאליו מכל על ידי אור התורה ואו האמונה הצרופה 'על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו'. ולסיום נברך את נכדה היקר הרב נהוראי הי"ו המתעסק בקדשים בזיכוי הרבים בהוצאת והפצת עלון זה, ויה"ר שיראה ברכה בעמלו ונחת מכל יוצאי חלציו אכי"ר.

כוחה של אמונה

לבסוף הגיע מוסך 'דרכים' ופתר את הבעיה תמורת אלף שקל. קמתי ושרתי לקב"ה תודה על הניסיון. עשיתי טוב וחסד, וכבר הוצאות של 2,000 שקל. כשהגעתי הביתה אני רואה בדואר קנס 250 שקל על חניה בכחול-לבן... ושוב תודה. וראו ישועת ה', כמו השיר הידוע ויהיה טוב ועוד יותר טוב - עמדת בניסיון וקיבלתי זיכוי ממס הכנסה החזרים בסכום הכפול ממה שהוצאתי. בסוף הקב"ה מחזיר ובגדול.

סיפר הרב חיים זאיד: ביקשו ממני לעשות חסד ולהגיע לחופה, לשמח ולעשות ערב מיוחד לכבוד ילדה חולה, שה' ישלח לה רפואה שלמה בקרוב (אסתר הדסה בת שירה תהילה). כיוון שבערב הייתה לי הרצאה במקום אחר, שלחתי רב אחר להחליף אותי בחופה ואף שילמתי לו אלף שקלים בעבור ההוצאות, שכן הגיע מרחוק בשמחה. כאשר יצאתי מההוצאה בחיפה השעה הייתה 22:30 בלילה, קר וגשום, והרכב לא מניע. אני מזמין 'ידידים', והם לא מצליחים לתקן.

לעילוי נשמת

תיתה בת שמנונה ע"ה ר' יששכר בן כמיסה ז"ל פלילה בת שלביה ז"ל רבקה בת רחל ע"ה.

שואלים ודורשים

ר' אוזיפה בן נותה, ר' שושן בן שלביה.
ר' שמעון בן פרחיה, ר' משה זקן בן פלילה.

שאלה: בבית ההוראה "בית סעדון - מאור יוסף" נשאל הרב מה הסיבה שהמזל רעוע בימים אלו? תשובה: התוספות מפרשים שהוא כמו שאמרו שמגלגלים זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב (תענית כט). ובחידושי הריטב"א כתב שאף על פי שאין מזל לישראל, כל זה בשאר ימים, אבל בשני חודשים אלו, אב ואדר, יש מזל, שכך נגזר עלינו מן השמיים. ואפשר עוד שמה שאמרו בגמרא "מזל", לאו דווקא, ובלשון בני אדם קוראים לגזרה מזל.

"ויקרא לה נבח בשמו" (לב, מב) החפץ חיים מבאר בשם חוסן יהושע, בשם ר' דוד טעבלי, בשם ר' חיים ואלוזין בשם הווילנער גאון, כי כשהגר"א נסע לגלות, נסע עם בעל עגלה ובטעות נכנס לשדה של גוי, ונתן בעל השדה מכות לגר"א, אמר הגר"א אם הייתי אומר שזה לא אני, וזה בעל עגלה נכנס, בוודאי הגוי היה מפסיק להכות אותי, אבל כתוב ויקרא לה נבח בשמו, ו"לה" ראשי תיבות לשון הרע ומי שמדבר לשון הרע מתגלגל בכלב נובח, ואני ידעתי שאם אדבר אתגלגל בכלב נובח, ולא היה עוזר כל התורה שלמדתי.

שאלה: בגן הילדים שברחוב "אור לציון" רצתה הגננת להביא לילדים לאכול בתשעת הימים

בשר, אך הסתפקו האם מותר?

תשובה: מותר לתת לילדים קטנים לאכול בשר אפילו כשהגיעו לגיל חינוך, ורק אם הגיעו הבת לגיל אחת עשרה והבן לגיל שנים עשרה, טוב להחמיר שלא יאכלו בשר בימים אלו.

"ויסעו מחרדה ויחננו במקהלות ויסעו ממקהלות ויחננו בתחת" (לג, כה) ה"בן פורת יוסף" מפרש פסוקים אלו על דרך הדרוש: אמרו חז"ל (סוטה מ"א): "לעולם תהא אימת ציבור עליך". אך כדי שיוכל האדם לקבל עליו על הנהגת הציבור ולדרוש במקהלות עם, צריך שתסור ממנו ה'אימתא דציבורא'. ורמז לדבר: "ויסעו מחרדה ויחננו במקהלות" - כשיוצאים מ"חרדה", מאימת הציבור, ניתן לדרש "במקהלות" עם. (אוהב תורה)

שאלה: בבית הכנסת "מאור יוסף" רצו לקנות ספרייה חדשה לספרי הקודש בתשעת הימים והסתפקו האם מותר?

תשובה: מותר לקנות רהיטים חדשים הנחוצים לו לביתו, וכל שכן שמותר לקנות ספרי קודש או ספרייה או תפילין ומזוזות וכ"ש לבית הכנסת.

"לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה" (ל, ג) מי שנזהר בדיבורו, לבל תחולל שום מילה היוצאת מפיו ולא תהא לבטלה, עליו הכתוב אומר "ככל היוצא מפיו יעשה" - ברכותיו מתקיימות וכל דיבור שלו נחשב כגזירה שיש למלאה, כפי שאמרו

חכמינו: ותגזר אומר ויקם לך - צדיק גזר והקב"ה מקיים. (עבודת ישראל)

שו"ת מקור נאמן

מח"ס רב"ה מאיר מאתנו זצ"ל

שאלה: לפי מאי דקיימא לן במסכת יומא (יט): "כל השח שיחה בטלה עובר בלאו", היאך מקבלים עדות משום אדם שבעולם, הרי אין לך כמעט שום אדם שנזהר בזה, ונמצא שהכל פסולים לעדות?

תשובה: נראה שהדברים אינם כפשוטם, דא"כ מאי רבותייהו דריב"ז ורב שלא שחו שיחה בטלה מימיהם, וכן הרמב"ם לא מנה לאו זה בתרי"ג מצוות, וגם בהלכות דעות (פ"ב ה"ד) לא כתב שעובר בלאו ועשה, אלא שכן דרך חז"ל לפעמים להפליג ולהגזים באיסור, וכמ"ש הרמב"ם בפי"ח מ"פ (פ"ז דסנהדרין) בענין אחר. ע"ש. וש"י"ר במגן אברהם (סוסי"י קנ"ו) שפירש שיחת חולין שעובר בעשה, היינו דבר גנאי וקלות ראש. ע"ש. ולפי"ז אתי שפיר טפי.

תשובה: יוכל לתבוע אותו בבית משפט אזרחי לעצור אותו שלא יברח (כמו שעוצרים גנבים וכיוצא במשטרה, ואין מזמינים אותם לבית דין). ובית המשפט יתן מכתב לבית הדין לשהוט אותם ע"פ דין תורה, ואם לא יתן מכתב כזה - יש להתחייב בכתב בפני ב"ד שלא יגבה כלום עד שיתברר הענין בדין תורה. ואם הנתבע סרבן ואינו רוצה להתדיין בב"ד, יתנו בית דין "כתב סירוב" ביד התובע, ויתבע אותו בכל מקום שירצה.

הנהגה אישית!

הגאון רבי סלמאן מוצפי זצ"ל

מה קרה לאחר חופתו של רבינו?

חיבה מיוחדת רחש בליבו רבי יהודה פתיה לרבינו: "מעלותיו בתורה של חכם סלמאן והמדרגות שאליהן הגיע, נפלאו מהשגתם של רוב הבריות", נהג לומר. פעם שח מעשה נורא בקשר לרבינו:

בליל חופתו של רבינו נערכה השמחה בגינה הענקית של 'בית מנחם', והשתתפו בה כל חכמי בגדאד. הרב הראשי הגאון רבי עזרא דנגור ערך את החופה. גדולה הייתה השמחה, כולם פצחו בשירות במקלה והשמיעו זמירות שונות, והרבנים נשאו דרשות לכבוד המאורע. לשנסתיימה הסעודה בחצות הלילה ורבים מהמוזמנים הלכו לבתיהם, התקצו המוזמנים הקרובים ביותר אל רבינו, רבותיו וחבריו סביב שולחן החתן, ורבינו נשא חידושי תורה בפשט ובקבלה ועסק בסודות עמוקים ונפלאים להפתעת כולם.

באותה שעה ישבו בחורים אחדים על אחד מגגות הבתים הסמוכים והיו אוכלים ושותים שם מפאת החום ששרר שם בימי אלול. לפתע נשאו עיניהם וראו פרוכת מפוארת נפרשת ברקיע ומתוכה צמח אילן רב ותקיף ועליו כתובת בלתי מובנת להם. בהשתאות ובקסם רב הביטו במחזה הנפלא, אחד הבחורים אור עוז ורשם את הכתובת על פתק: "יצא יחיד יתן א-ל", רשם את התאריך והשעה ושלח למחרת את הכתובת לרבי יהודה פתיה ושאל מה פשר הדברים. כשקיבל רבי יהודה פתיה את הפתק השיבו: טעית בהעתקה, היה כתוב שם: "יצא יחיד יתן א-ל" עם האות י' בסוף, ואת אשר אוכל לגלות לך הוא כי סופי תיבות אלו הוא שם אדנו"ת.

ולרבינו אמר: הראית לאילו מעלות רמות הגעת, כי בשמיים העידו עליך נפלאות...

ילדודים

משפט חיזוק
כעס הוא אש
- אתה בוחר
אם להצית או
לכבות.

היום בפקק שמעתי ערס אחד אומר לנהג אחר: "אני אוכל אותך בלי מלח" מדהים איך ערסים שומרים על הבריאות גם כשהם עצבנים...

איך יודעים שחמינאי

משקר? השפתיים שלו

זזות.

מקק הוא לא

הבעיה.... הבעיה

מתחילה כשהוא

נעלם.....

מתשיהו המקרר יתנקם

בי וכל 5 דקות הוא

יפתח את הדלת של

החדר שלי יבהה בי ואז

ילך....

שו"ת ביד הלשון!

שאלה:

אברהם סיפר לדוד סיפור בגנותו של אפרים בנוכחותו של אפרים עצמו, ובמעמד הסיפור שתק אפרים ולא הכחיש הדברים. האם ניתן להוכיח מכך ראייה לאמינות הסיפור ויהא מותר לדוד להאמין, או לא?

תשובה:

אסור להאמין בשום אופן.

(המקור: הלכות לשון הרע, כלל ז סעיף ב)

שאלה:

האם מותר לספר בפני שלושה אנשים דברים שאינם נוגעים לתועלת?

תשובה:

דברי גנאי אסור בשום אופן לספר, אך אם אין הדברים מוחלטים לגנאי, ומוציא הסיפור מפיו בצורה שאיכה נשמעת לגנאי, מותר.

(המקור: הלכות לשון הרע, כלל ב סעיף ב)

וקראת לשבת

למשפחת גרין נמאס כבר מהשכונה שבה התגוררו ב-12 השנים האחרונות. ההזנחה נראתה היטב בכל פינה, החינוך כבר לא היה כפי שהיה כשהגיעו לשם עם נישואיהם, וגם רמת הפשיעה עלתה באופן משמעותי. הם הרגישו שהם לא יכולים להישאר ולהתגורר במקום אם הם חפצים לדאוג כראוי לעתיד ג'ני ביתם היחידה. לואיס גרין ואשתו ויויאן הגיעו להחלטה כי עליהם לעזוב את השכונה, ולעקור לאזור מגורים אחר. אלא שרגע אחרי שנפלה ההחלטה התברר כי קל אולי היה להכריע, אך קשה יותר לבצע. בית בשכונה טובה יותר עולה לא מעט כסף, וגם מציאת בית ספר הולם שיתאים לילדתם ג'ני לא היה דבר קל. אבל לואיס, היה נחוש לעקור סוף סוף מהשכונה הבעייתית והחליט שעליו להצליח ולהתגבר על כל המכשולים. הוא רוקן את כל חסכוניותו, השיג הלוואה יפה מהבנק וגם אחרי מאמצים ובידורים מצא בית ספר מעולה באזור שאליו תכנן לעבור. הוא רכש רהיטים חדשים וגם דאג לכל המסמכים הרלוונטיים מהרשויות. לאחר חודש של התרוצצויות, חש לואיס כי הגיעה העת להודיע לרעייתו ובתו כי מועד המעבר קרוב. אלא שהוא לא ידע כי המחסום המרכזי עדיין לפניו. כשהודיע לאשתו ובתו כי המכשולים הוסרו ונמצא בית חדש, הופתע לגלות כי דבריו לא נפלו על אוזן קשובה. בתו פרצה בבכי ורעייתו הזעיפה את פניה. "מה קרה?" הוא שאל, "חשבתי שהסכמנו על המעבר!" "נכון" אמרו האם והבת: "אבל התרגלנו כל כך לבית הזה, לחדרים שלו, לעיצוב שלו, אפילו לריח שלו, ואנחנו לא מסוגלות לעבור לבית חדש".

לואיס היה בטוח שההתנגדות שלהם היא זמנית, ובמהרה הם ישמחו לעבור לבית החדש אבל הוא טעה. השנים התנגדו בכל תוקף, ונדמה היה ששום דבר לא יעזור. הוא ניסה לשכנע אותם בטובות, איים עליהם כי הם לעולם לא יעברו דירה, וכי הם יישארו בשכונה הבעייתית לנצח, אך הוא לא הצליח לשכנע אותם לעזוב את הדירה. לואיס כמעט והרים ידיים, אלא שאז הגיע הישועה ממקור בלתי צפוי. חבר סיפר לו על חברה, שמעבירה בתים ממקום למקום כמות שהם. החברה מגיעה עם מנוף ודחפור מיוחדים, עוקרת את הבית על יסודותיו, ומעבירה אותו כמות

שהוא. נדמה היה שהחברה הוקמה בדיוק לצרכיו של לואיס ומשפחתו, וכשסיפר ראש המשפחה לרעייתו ובתו על הפתרון אורו עיניהם סוף סוף לאחר תקופה ארוכה. כעבור פחות מחודש הגיעה דחפור ענק והחל בחפירות סביב הבית, ולאחר שלשה ימים הועמס הבית כמות שהוא על משאית ענק. ג'ני הבת אפילו לא ארזה את צעצועיה, ויויאן הרעיה לא הכניסה את כלי המטבח לארגזים. היה זה הפתרון המושלם. הבית הועבר כמות שהוא אל מיקומו החדש, ורק יסודותיו נצקו מחדש. הכול כך נראה, בא על מקומו בשלום.

אולם אז התרגשה צרה חדשה: החברה שהפיקה את ההעברה חפרה לא מעט סביב הבית, והגיעה לרבדים עמוקים בקרקע. הם גילו להפתעתם כי הם חופרים בחלל ריק. מספר עובדים חרוצים וסקרנים בעיקר, המשיכו לחפור גם אחרי שהבית שעליו עבדו כבר נשלף מהמקום, וגילו כי הם נמצאים בתוך מערה שנחצבה בעומק האדמה. הם ידעו את מנהל החברה, שמצדו מיהר לשתף את המשטרה. גם המשטרה לא המתינה זמן רב ופשטה על המקום, כשהיא חושפת מעבדה ענקית של חומרים מסוכנים שפעלה בבטן האדמה, בדיוק מתחת לביתם של משפחת גרין.

שלשה ימים לאחר מכן הגיעה המשטרה לביתם החדש של משפחת גרין ועצרה את ראש המשפחה בחדש למעורבות במעבדת החומרים, המעצר נפל על המשפחה כרעם ביום בהיר. הסיטואציה החדשה אליה נקלעו נראתה להם כלקוחה מתוך סרט בדיוני. הם נמלטו משכונת הפשע כדי להתרחק מהאזור הנגוע בעוני ועבריינות ודווקא בשכונה החדשה שלהם, האיכותית ובעלת השם

בריא להכיר

ביתי מבצרי איתמר מאיר

הטוב הם מוצאים עצמם מתלכלכים כחשודים בפשע. ויויאן שכרה עורך דין בכיר מאד, שהחל לבנות את התיק לזיכוי של מר לואיס. הוא פנה לבית המשפט בשורה של טענות על מנת להוכיח כי אין למר לואיס כל קשר לאותה מעבדה. במהלך המשפט שעניין מאד את כלי התקשורת, טען עורך הדין כי לא ייתכן שהאיש יבקש לעבור דירה כאשר מעבדה שבה הוא מעורב פועלת מתחת דירתו. לא ייתכן, הוסיף עורך הדין כי האיש יזמין חברה המעבירה בתים כמות שהם על יסודותיהם, כאשר מתחת לבית פועלת מעבדה עם חומרים האסורים על פי חוק.

הטיעונים של עורך הדין, היו נשמעים הגיוניים וגם תמונותיהם של האישה ושל הבת שדמעותיהם נכרו היטב על לחייהם, כנראה עזרו ללואיס במשפט, ובית המשפט הכריע כי לואיס גרין לא ידע על המעבדה שמתנהלת מתחת לביתו. לא היה לו כל אינטרס לעבור דירה, ובטח לא להביא חברת 'מעבר דירה' שתחפור מעל תקרת המעבדה בה הוא עצמו שותף כביכול. לואיס יצא מבית המשפט כשאשתו ובתו מלווים אותו. ויויאן אמרה לכלי התקשורת בדמעות כי ידעה כל העת שבעלה זכאי ואין כל סבירות שהאיש מעורב במעשי פשע. היא חשה שאבן נגולה מעל ליבה וקיוותה שסוף סוף תתחיל חיים חדשים בבית החדש-ישן. כעבור שעות, כשהגיעה סוף סוף המשפחה הקטנה לבית החדש, והבת ג'ני עלתה לישון על מיטתה בתום יום ארוך ומייגע, התפנתה ויויאן לעבור על מספר מסמכים שדרשו את טיפולה ושהזנחה באותם שבועות ארוכים, ואז היא שמעה את בעלה משוחח בחדר השנה בטלפון ודורש מאדם אלמוני שענה לשם ארתור - תשלום על הוצאות המשפט. היא הסתה את אזנה כדי להקשיב ולחרדתה הבינה כי בעלה, אכן היה מעורב באופן מעמיק באותה מעבדת פשע וכעת הוא נשמע דורש משותפיו לשלם לו לאחר שלא נזהרו מספיק כשהחלל בו עבדו נחשף. ויויאן תפסה לפתע, כי האיש, שהיה נראה כל כך זך נקי וישר, וביקש לעבור משכונה של עבריינות לאזור נקי רק ביקש לבסס את מעמדו ולהסתיר את פשעיו, כך שלמעשה הוא פושע שהצליח להסוות היטב את מעשיו...

תנועה ופעילות - גם מתונה, שומרת על זרימת דם ומניעת כאבים. מנוחה - במיוחד אחרי עמידה ממושכת, והרמת רגליים כשאפשר. היגיינה - חשוב לנקות, לייבש היטב, ולהקפיד על גזירת ציפורניים נכונה **נקודת מבט רוחנית** חז"ל ראו ברגליים לא רק אמצעי תנועה - אלא סמל ליכולת של האדם להתקדם, לפעול ולעשות. הרגליים מייצגות את הצד המעשי, השורשי, שמחבר את האדם לקרקע - אך גם נושא אותו קדימה. כתוב בתהילים: "רגלי הוליכוני אל ביתך" לפעמים כל שנדרש זה עוד צעד קטן אחד, עוד הליכה פשוטה בדרך הטובה. גם כשלא מבינים לאן ממשיכים, עצם ההליכה היא עצמה עבודה רוחנית. אז אל תזלזל בצעדיך - הם אלה שמובילים אותך להצלחה.

רגליים לדבר - היסוד הפשוט שמקדם אותנו רחוק

כשחושבים על חלקי הגוף המרשימים - העיניים, הלב או המוח עולים מיד בראש. אך דווקא הרגליים, השקטות והנאמנות, הן אלה שנושאות אותנו יום אחר יום, מסע אחר מסע, ולעיתים קרובות מקבלות הכי פחות תשומת לב **איך** הרגל בנויה בצורה מופלאה - עם 26 עצמות, עשרות שרירים, רצועות ומפרקים - המאפשרים עמידה, הליכה, ריצה ושיווי משקל. תפקוד הרגליים דורש תיאום מדויק בין המוח, העצבים והשרירים - פעולה שנעשית לרוב מבלי שנרגיש. **איך שומרים עליהן?** נעליים טובות ונוחות - הן לא מותרות, הן הכרח.